Solar Cooking Nederland – KoZon

NIEUWSBRIEF

Solar Cooking KoZon

Nummer 3, december 2017

Een demonstratie van Tanghin Windiga, p. 3

Shop van 'Farmers with a vision' in Kenia, p. 2

In deze nieuwsbrief:

Op p. 2 – **Kinderen leren al jong koken** in Nairobi, Kenia, en stimuleren hun ouders om te koken met de zon!

p. 2 – '**Farmers with a vision**' in Bumala, Kenia, heeft het afgelopen jaar **600** solar cooking kooktoestellen verkocht. Vanwege het succes start Didacus Odhiambo nu, met onze steun, een social ISC-business!

p. 3 – **Het bedrijf van Bon Samaritain** (Tanghin Windiga) houdt regelmatig demonstraties waar veel belangstelling voor is!

Kinderen leren koken met een solar cooker, p. 2

En verder:

Uitbreiding SCA, Uganda • Zonnekoken in Nakivale vluchtelingenkamp, Uganda • Voorlopig einde projecten in Ethiopië • Succes Togo Tilé, Mali • Twee nieuwe projecten in Burkina Faso • Afscheid vrijwilligers • Financiën • Hoe u ons kunt steunen • Vacatures

Solar Cooking KoZon wenst u heel fijne feestdagen!

Nieuwe werkgelegenheid

Het afgelopen jaar is gebleken, dat onze nieuwe bedrijfsmatige aanpak heel goed werkt. Nog nooit eerder zijn er zoveel zonnekooktoestellen in gebruik genomen als dit jaar. En wat nog belangrijker is: omdat de vrouwen er voor hebben betaald, blijven ze de toestellen ook echt gebruiken. Maar naast het grote voordeel voor het milieu en voor het welzijn en de gezondheid van vrouwen en kinderen, heeft onze aanpak inmiddels geleid tot nieuwe werkgelegenheid in Mali, Burkina Faso, Uganda en Kenia. Op dit moment bieden onze projecten samen werk aan 110 mensen, veelal vrouwen en jongeren. En de vraag naar nieuwe projecten gaat door.

Webinar samen met Solar Cookers International
Onze bedrijfsmatige aanpak trekt ook internationaal steeds meer de aandacht. In augustus hebben we op uitnodiging van Solar Cookers International (SCI, Sacramento, USA) een Webinar gehouden, waarin twee van onze bedrijven centraal stonden: Solar Connect Association (SCA) in Uganda en Togo Tilé in Mali. Ruim 60 mensen uit alle delen van de wereld hebben zich bij het Webinar aangesloten. Na afloop werden er veel vragen gesteld en ook nu ontvangen we nog regelmatig vragen om advies.

Niet overal direct succes
Maar niet al onze partners in Afrika hebben de omslag al kunnen maken. Voorlopig hebben we de projecten in Senegal en Ethiopië opgeschort. Maar het is zeker niet onze bedoeling om de samenwerking definitief te beëindigen.

Dank aan onze donateurs en sponsors
Dat we door kunnen gaan met het ondersteunen van bestaande en nieuwe projecten, hebben we te danken aan uw blijvende steun en uw financiële bijdragen. Mede namens onze partners en vele gezinnen in Afrika: heel hartelijk dank daarvoor!

Lucretia Gijssen-Boerebach, voorzitter

Projecten in Oost-Afrika

UGANDA

Door Theo Sinke, projectcoördinator

Uitbreiding verkooppunten SCA

In mei startte een zelfstandige vestiging van Solar Connect Association (SCA) in Gulu, een middelgrote stad in de noordelijke regio van Uganda, het voormalig oorlogsgebied van Joseph Kony (van de kindsoldaten).

Een deel van de voorraad in de winkel in Kampala

De start was lastig, maar de laatste maanden trekt de verkoop goed aan.
In Kasese (West-Uganda) is nog een verkoopcentrum in voorbereiding. Omdat SCA beschikt over een prima productiewerkplaats in Biharwe, bij Mbarara, is er voldoende productiecapaciteit voor verdere groei.

In-company training SCA

Solar Cooking KoZon (SCK) heeft in samenwerking met de directeur, Kawesa Mukasa, en de staf van SCA, in juni jl. een in-company training georganiseerd voor het hele SCA-team. Er waren in totaal 18 deelnemers, uit de vestigingen Gulu, Kampala, Mbarara en twee personen die een vestiging willen starten in Kamuli (Oost-Uganda).
Het accent van de training lag op verkoopvaardigheden, productkennis, diverse kanalen voor klantcontacten, service aftersales, rapportage, kwaliteitsbewaking van de productie en uitwisseling van marktinformatie. De training is gefinancierd door Solar Cooking KoZon (SCK) en ik heb de voorbereiding verzorgd, samen met Clara Thomas (voormalig bestuurslid SCK). Ik heb ook het onderdeel financieel management voor mijn rekening genomen.

Nakivale vluchtelingenkamp

In september 2016 startte een nieuw Integrated Solar Cooking (ISC) project in het Oruchinga vluchtelingenkamp, gelegen bij Nakivale in Zuidwest Uganda, in het Insingiro district. Het doel was om ten minste 1000 Solar CooKits te

De kampcommandant, Khalid, laat zien hoe heet het in het brandpunt onder de pan is. Hij houdt er een droge stok bij, en die brandt vrijwel onmiddellijk.

leveren en een 20-tal vrouwen op te leiden tot ‘instructors’, die in de dorpen het gebruik van de verschillende kooktoestellen kunnen demonstreren. Die opzet is redelijk geslaagd. Ruim 2.150 vluchtelingen kregen instructie van twee door SCA opgeleide instructrices en 10 vrijwilligers. Er zijn 1.146 CooKits verkocht met bijbehorende pannen en wapi’s, 656 energiezuinige ovens (rocket stoves), en een aantal hooimanden, solar boxen en parabool kokers. De bewoners hebben daarvoor een bijdrage naar draagkracht betaald. Dat was mogelijk dankzij de financiering door SCK en een bijdrage van SCA, die het project ook heeft begeleid. Om dit project uit te kunnen voeren was toestemming nodig van de UNHCR. Het is uiteindelijk de bedoeling, dat in een vervolgproject binnen het kamp één of meer kleine bedrijfjes worden opgericht waar de vrouwen de kooktoestellen zelf gaan maken en verkopen. Wij zullen in overleg met UNHCR gaan kijken of dat doel binnen het kamp gerealiseerd kan worden.

KENIA

Door Henk Blok, projectcoördinator

Farmers with a Vision geslaagd pilot project

In de Solar Box kunnen grotere pannen worden gebruikt dan in de CooKit.

"Het smaakt en met de zon kost het niets!" Dat is in Kenia, vaak de (verbaasde) reactie bij demonstraties van de CooKit of Solar Box. Daarin kun je lokaal voedsel zoals Ugali (maispap), Kales (kool) en vlees bereiden. Maar ook het gebruik van houtbesparende ovens en hooimanden is vaak nieuw. Dat is de ervaring opgedaan tijdens het ISC (Integrated Solar Cooking) pilotproject in Bumala (West-Kenia, niet ver van de grens met Uganda). Het had tot doel na te gaan of er voldoende belangstelling is voor ISC. Het werd uitgevoerd door de organisatie Farmers with a Vision (FWAV) onder leiding van de heer Didacus Odhiambo.
Op diverse plekken in de regio zijn demonstraties gegeven. Een flink aantal (plm. 600 in totaal) is ook daadwerkelijk verkocht, meestal op afbetaling. De meeste vraag is naar houtbesparende ovens en hooimanden, omdat die altijd te gebruiken zijn en omdat men kan blijven koken zoals men gewend is. De belangstelling voor zonnekoken is er wel, maar het vergt meer gewenning. FWAV koopt de houtbesparende ovens en CooKits in, de hooimanden en Solar Boxen worden door vrouwen en timmerlieden gemaakt. Bij elkaar zijn enkele duizenden mensen, merendeels vrouwen, bereikt en de belangstelling voor ISC is duidelijk groeiende.
Het pilotproject is in oktober 2017 afgerond. Didacus Odhiambo heeft nu een voorstel ingediend voor het opbouwen van een social ISC-business. Het bestuur heeft besloten dit project te steunen. Op basis van het pilotproject is de verwachting dat het aantal te verkopen toestellen flink kan stijgen en dat de onderneming na 2 à 3 jaar zelfstandig verder kan gaan.

ISC-project in school Asulma Centre Nairobi

Sinds april 2017 loopt bij Asulma Centre, een school in een arme wijk van Nairobi, een soortgelijke pilot als in Bumala. Dit project wordt geleid door het schoolhoofd, de heer Samuel Odhiambo. Bij het opstarten heeft hij veel hulp en advies gekregen vanuit Bumala. Zowel bij Asulma Centre als bij scholen en markten in nabije wijken van Nairobi

De belangstelling voor het zonnekoken groeit snel. Mede door deze demonstraties.

worden regelmatig demonstraties gehouden. De ervaringen tot nu toe zijn vergelijkbaar met die in Bumala.
Omdat het project is gestart vanuit een school, worden leerlingen en hun ouders intensief betrokken bij het zonnekoken. Het pilotproject loopt tot eind maart. Gezien de resultaten tot nu toe, verwachten we dat ook dit project een vervolg krijgt met het opzetten van een social business.

Bezoek landencoördinator aan Uganda en Kenia

Ons bestuurslid en landencoördinator Oost-Afrika, Alewijn van Asperen, heeft onlangs een bezoek gebracht aan onze projecten in Kenia en Uganda. Hij was erg enthousiast over de resultaten en de inzet van alle medewerkers. Hij eindigt zijn reisverslag met de volgende woorden:
"Dit (voor mij eerste) bezoek aan onze drie partners in Kenia en Uganda heeft een geweldige indruk op me gemaakt. Het heeft me onder andere laten zien hoe mijn twee gastheren en gastvrouw allen in de noodzaak van ISC koken geloofden en met hart en ziel aan de verspreiding ervan probeerden bij te dragen."

Het volledige verslag staat op onze website:
www.solarcookingkozon.nl

Alewijn van Asperen met enkele kinderen van de 'Asulma KoZon Solar Cooking Club' van het Asulma Centre. Midden links naast Alewijn: Samuel Odhiambo, schooldirecteur en leider van het project.

ETHIOPIË

Door Alewijn van Asperen, projectcoördinator

Beëindiging project in Awura Amba

De Organization for Rehabilitation and Development in Amhara (ORDA) is een niet-gouvernementele organisatie (NGO) waar Solar Cooking Nederland (SCN) sinds 2012 mee heeft samengewerkt. Met SCN-steun is daar een kleine ISC-productiewerkplaats gebouwd en zijn er 400 CooKits geproduceerd. Maar er is nauwelijks aandacht besteed aan de promotie en verkoop. Nu blijkt, dat ORDA de bakens wil verzetten en voortaan alleen Solar Boxen wil gaan produceren. Omdat ORDA niet wil gaan werken op een bedrijfsmatige, duurzame manier, hebben wij de onderhandelingen met hen vooralsnog beëindigd, mede gezien de ervaringen met de slechte verkoop van CooKits door ORDA.

Voorlopig geen nieuw project in Arsi Negele

ANCEDA (Arsi Nature Conservation and Environmental Development Association) is een NGO actief op het gebied van natuur - en milieubescherming en ontwikkeling in het district Arsi Negele. Sinds 2011 heeft SCN contact met hen gehad in het kader van een groot EU project. In 2016 bleek dat de Ethiopische organisatie die verantwoordelijk was voor dat project, HoA-REC (Horn of Africa Environment Centre and Network Addis Ababa University), het ISC-productiecentrum niet volledig te hebben opgeleverd. Dat centrum was mede gefinancierd door SCN. Wij hebben aangegeven in principe bereid te zijn het vervolgproject te financieren, op voorwaarde dat HoA-REC het gebouw eerst zou afbouwen. Dat is toegezegd, maar uiteindelijk bleek er geen geld voor te zijn. Omdat ook het businessplan van ANCEDA niet aan onze voorwaarden voldeed, hebben we voorlopig het overleg beëindigd. Maar we blijven bereid om op basis van een goed plan en goede afspraken, de samenwerking te hervatten.

Projecten in West-Afrika

MALI

Door Sandra van der Berg, projectcoördinator

Togo Tilé

Togo Tilé was vorig jaar als enige bedrijf geselecteerd voor ondersteuning door PACEPEP, een Malinees overheidsprogramma ter stimulering van particuliere bedrijvigheid. Het uitbreidingsplan bestond uit een nieuw bedrijfspand en een zaag- en een lasmachine. Het totale budget was bijna 47.000 euro. Omdat we overtuigd waren van het economisch potentieel van Togo Tilé , hebben wij in 2016 besloten daarvan ruim 21.000 euro te financieren. Het vertrouwen bleek terecht: het bedrijf heeft inmiddels 17 verkooppunten en de vraag overstijgt nog steeds de productiecapaciteit. Het nieuwe bedrijfspand is bijna klaar. Alleen de stroomvoorziening voor de nieuwe machines en het verfwerk moeten nog afgerond worden.

Training van 80 jongeren door Togo Tilé

Deze jonge medewerkers maken de kartonnen Solar Box, de Titi.

Dankzij deze indrukwekkende ontwikkelingen raakte ook Swisscontact, een Zwitserse organisatie gericht op werkgelegenheid en inkomen, geïnteresseerd in Togo Tilé. Ze brachten de personele behoeften van het sterk groeiende bedrijf in kaart en financierden in 2017 de training van 80 jongeren, zowel op het gebied van productie als voor de promotie en verkoop. Een groot deel van deze jongeren kon dankzij deze training doorstromen en is nu officieel in dienst bij Togo Tilé.

Seydou bij de Hogeschool van Amsterdam

Bezoek aan Nederland

In november 2017 kwam de directeur, Seydou Coulibaly, naar Nederland onder andere om verslag te doen van de ontwikkelingen in zijn bedrijf en om mogelijke technische verbeteringen van de producten te bespreken. Ook bracht hij een bezoek aan de Hogeschool van Amsterdam en aan de Practica Foundation in Papendrecht. Dit bedrijf heeft pompen ontwikkeld die werken op zonne-energie. De pompen worden in Burkina Faso gefabriceerd.

Tweede training voor gehandicapten in Sikasso

De Federation Régionale des Associations de Personnes Handicapées (FERAPH) in Sikasso, heeft in 2016 samen met Togo Tilé een trainings-/verkoopdag georganiseerd voor haar leden. Togo Tilé verzorgde de training gratis en leverde de kooktoestellen met 10% korting. De deelnemers betaalden de helft van de koopprijs en SCK subsidieerde de andere helft. De dertig deelnemers waren enthousiast en zij hebben veel toestellen gekocht.
FERAPH heeft ons gevraagd of wij een tweede training willen subsidiëren, onder dezelfde voorwaarden. Wij hebben daar graag mee ingestemd en de training zal binnenkort plaatsvinden.

BURKINA FASO

Door Carja Butijn, projectcoördinator

Bon Samaritain, Tanghin

Het project in het dorp Tanghin komt langzaam, maar zeker van de grond. Het team is getraind en aan de slag gegaan met het maken van solar cooking producten, zoals de CooKit en de Solar Box. Het is een heel avontuur en de

vrouwen leren heel veel. Dat maak ik op uit de enthousiaste berichten en foto's, de extra activiteiten om het project feestelijk te starten, waarbij ze zoveel mogelijk mensen en vooral ook autoriteiten betrekken. Maar ook uit de onvolkomenheden die nog zitten in de rapporten en resultaten van het werk. Ze vragen om herhalingscursussen en verdere workshops. Het werd tijd voor een persoonlijk gesprek. Omdat er naast Tanghin nog twee nieuwe projecten van start willen gaan in Burkina Faso, hebben we besloten dat ik in oktober een korte reis naar de drie initiatieven zou gaan maken.
Het projectvoorstel voor het tweede jaar van het jonge bedrijf van Bon Samaritain met de naam 'Tanghin Windiga' (Zon van Tanghin) is bijna rond. Daarin zal vooral gewerkt worden aan goede marketing en verdere verbetering van de kwaliteit van de producten. De opslagruimte en de hangar waar de productie plaats vindt, staan er inmiddels mooi bij en er zal een klein winkeltje worden gebouwd om de verkoop beter te laten verlopen. Het productie team is uitgebreid zodat beantwoord kan worden aan de verwachte groei en de nazorg bij de klanten.

Het team, van Tanghin Windiga voor de door SCK gefinancierde werkplaats en opslagruimte.

Handicap Solidaire Burkina in Pabré

Het tweede project begeleid ik samen met Sandra van der Berg, onze projectcoördinator Mali. Zij heeft in het verleden met mensen van Handicap Solider Burkina (HSB) gewerkt. Samen hebben zij nu een projectdocument opgesteld dat zich richt op een team van gehandicapte professionals die getraind zullen worden in productie, marketing en verkoop van CSI producten. In eerste instantie, maar niet uitsluitend, richten zij zich ook op gehandicapten als klanten. Ik had een goed gesprek met leden van het bestuur. Een dynamische groep mensen, die al heel wat strijd voor erkenning achter de rug hebben, maar tegelijkertijd duidelijk en professioneel overkomen. We zijn zeer benieuwd hoe dit project zich zal ontwikkelen. We starten nu eerst met een training van een aantal van de betrokken mensen die vervolgens een voorzichtige marktverkenning van een paar maanden zullen uitvoeren.

Solider en het dorp Lintiba

Ook het derde initiatief ligt in een gebied ten noorden van de hoofdstad Ouagadougou. Ook hier weer een

Het hele dorp luistert enthousiast naar de uitleg van Carja Butijn

enthousiaste groep mensen die hun opleidingen buiten hun regio hebben kunnen voltooien en nu kijken naar het dorp of de streek waar zij vandaan komen om er verandering teweeg te brengen. Het dorp waar dit derde project zich zou kunnen ontwikkelen heeft eveneens geen water of elektriciteit, telt weinig mensen die kunnen lezen of schrijven. Maar de wil om vooruit te komen, te leren en zaken aan te pakken, is sterk. Alleen al de kennismaking en uitwisselen van ideeën of een samenwerking mogelijk zou zijn, was ronduit indrukwekkend en stimulerend. Zij werken nu aan een projectvoorstel.

PR en Fondsenwerving

Ook dit jaar was SCK weer aanwezig op het Belmondo Festival in Wageningen. Toevallig was de zonkracht die dag extreem hoog (8,7) waardoor we de hele dag uitgebreid konden zonnekoken en bakken. Het was gezellig druk en er werden veel vragen gesteld.

In september verzorgde de voorzitter een presentatie in de Waalse Kerk in Delft voor de kerkelijke gemeenschap, de Vrijzinnig Hervormden, Delft.

Verzoeken voor presentaties of demonstraties zonnekoken: tel 033-472 31 38 of secretariaat@solarcookingkozon.nl

Van het bestuur

Het afgelopen jaar hebben we helaas afscheid moeten nemen van enkele vrijwilligers.

Wilma Goppel, projectcoördinator Senegal, heeft haar werkzaamheden voor Solar Cooking KoZon beëindigd. Zij heeft zich vijf jaar lang met heel veel enthousiasme ingezet om ISC in Senegal te bevorderen, o.a. met het project in Ndondol. Het was dan ook heel teleurstellend, vooral voor

Wilma, dat we begin van dit jaar hebben moeten besluiten, de samenwerking met Caritas Thies te beëindigen. Wij zijn haar heel dankbaar en we hebben heel veel respect voor de enorme inzet die zij zich voor Senegal heeft getroost. Wij betreuren het dan ook, dat al haar werk op deze teleurstellende wijze is geëindigd.

Sinds 2010 heeft **Karin Gijssen** de PR verzorgd, eerst voor KoZon en daarna voor Solar Cooking KoZon. Zij ontwikkelde de website voor beide stichtingen en zorgde voor het onderhoud daarvan. Alle folders, nieuwsbrieven en jaarverslagen, het ontwerp van het logo van Solar Cooking KoZon en de hele huisstijl, zijn door haar bedacht en uitgevoerd. Met haar vlotte pen zorgde zij voor prettig leesbare teksten. De drukke werkzaamheden voor haar eigen bedrijf, hebben haar doen besluiten te stoppen. Gelukkig hebben Regina van Tongeren en Thijs van den Berg haar werk overgenomen. Maar we zullen haar erg missen.

Frank Hagedoorn was jarenlang secretaris van KoZon. Na de fusie was hij magazijnbeheerder en lid van de werkgroep ISC/CSI Techniek. Na zes jaar heeft ook hij zijn werkzaamheden beëindigd. Jammer dat daarmee een eind is gekomen aan een prettige samenwerking.

Dat geldt ook voor **Arnoud Pollmann**, twee jaar lang lid van de werkgroep ISC/CSI Techniek, en voor **Pia Wissel, een jaar** lid van de werkgroep PR en Fondsenwerving.

Wij zijn deze medewerkers, die als vrijwilliger zoveel tijd hebben gegeven aan de stichting, enorm dankbaar. Mede dankzij hun inzet hebben wij onze doelstellingen kunnen verwezenlijken. Wij bedanken hen voor hun enthousiaste inzet en het vele werk dat zij hebben verzet.

Inkomsten en Uitgaven in 2017 (tot 31 oktober 2017)

1. Donaties (in euro)

	Inkomsten 2016	Stand per 31-10-17
Particulieren	26.299,65	6.685,00
Organisaties	15.922,10	5.655,48
Verkoop CooKits	50,95	420,00
Totaal	**42.272,70**	**12.760,48**

2.Uitgaven (in euro)

	Uitgaven 2016	Uitgaven 2017 tot 31-10-2017
Projecten	53.591,66	24.151,75
Overhead	4.003,54	2.576,46
Kosten fusie	1.389,36	---
Totaal	**58.984,56**	**26.728,21**

In de maanden november en december 2017 volgen nog de laatste kwartaalafrekeningen aan de bestaande projecten en de betaling van de nieuwe projecten. Ondanks dat, blijven de totale uitgaven voor de projecten lager dan andere jaren, door het opschorten van de projecten in Senegal en Ethiopië. Voor 2018 ligt er al een aantal nieuwe aanvragen, naast de huidige projecten, waardoor de uitgaven voor projecten in 2018 weer op het normale peil zullen zijn.

Dank voor uw steun
De inkomsten uit donaties blijven op dit moment ook achter in vergelijking met andere jaren. Maar wij waarderen uw steun enorm en we vinden het ontzettend fijn dat u op deze manier bijdraagt aan onze doelstelling. Heel hartelijk dank daarvoor.

Gaudence Havyarimana, penningmeester

Hoe kunt u Solar Cooking KoZon steunen?

U kunt een eventuele donatie overmaken naar één van onze twee bankrekeningen. Op onze website kunt u een formulier downloaden van de belastingdienst, waarmee u een periodieke of een lijfrenteschenking kunt aanmelden. Solar Cooking KoZon is erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Bank:
NL 06 TRIO 0254 7056 34 t.n.v. Stichting Solar Cooking KoZon
NL 57 ABNA 0404 8116 71 t.n.v. Stichting Solar Cooking KoZon

Contact: Solar Cooking KoZon
Secretariaat: Forel 288,
3824 LG Amersfoort
Tel. 033 – 472 31 38

K.v.K. Arnhem – Handelsregister 09099641
RISN-nummer: 855938602

e-mail: secretariaat@solarcookingkozon.nl
internet: www.solarcookingkozon.nl

Vacatures

Voorzitter

Onze voorzitter, Lucretia Gijssen, wil na vele jaren voorzitterschap, eerst van KoZon en nu van Solar Cooking KoZon, haar werkzaamheden gaan beëindigen. Wij zijn daarom op zoek naar een nieuwe voorzitter.

Wij zoeken een daadkrachtige teamplayer die sociaal vaardig is. Iemand die de kennis en ervaring heeft om leiding te geven aan het bestuur en alle medewerkers en die de stichting op uitstekende manier kan vertegenwoordigen.

De volledige vacature en de functieomschrijving zijn te vinden op onze website:
www.solarcookingkozon.nl/vrijwilliger-worden/

Voor meer informatie over de functie, kunt u contact opnemen met de huidige voorzitter, Lucretia Gijssen-Boerebach, Tel . 0318-64 58 19, e-mail: luc.gijssen@solarcookingkozon.nl

PR en Fondsenwerving

De werkgroep PR en Fondsenwerving heeft dringend behoefte aan versterking. Wij zoeken een

- **Allround Communicatie Manager**
- **Social Media Manager**

Voor de volledige vacatures met functieomschrijving zie:
www.solarcookingkozon.nl/vrijwilliger-worden/